

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Методологія та організація наукових досліджень»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	С 1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
Тип і назва освітньої програми	ОПП Міжнародні економічні відносини
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: денна форма: лекцій – 16 год., семінарських занять – 14 год, самостійна робота – 60 год. заочна форма: лекції – 6 год., семінарські – 4 год., самостійна робота – 80 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника(ів)	Медвідь Вікторія Юрївна , завідувач кафедри економіки та публічного, д.е.н., професор, ауд. 475 (навчальний корпус 4) e-mail viktorii.medvid@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/medvid-viktoriya-yuriyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. <i>Спеціальні:</i> СК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації
Результати навчання	ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій. ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням кроскультурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин. ПРН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів. ПРН 14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: планування і організація, критичне мислення, командна робота, толерантність до неоднозначності, етичність, доброчесність, адаптивність, відповідальність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Головна мета вивчення цієї дисципліни полягає у формуванні знань з методології і організації наукових досліджень та розвиток навичок їх використання у конкретних ситуаціях професійної діяльності; забезпечення магістрантів знаннями щодо використання методологічного і методичного інструментарію написання магістерської роботи, сприяти втіленню дослідницьких та інноваційних підходів, методів у практичній діяльності; формування принципів академічної доброчесності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Організаційні основи наукових досліджень. Організація науково-дослідних робіт магістрів. Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Тема 3 Методологічні основи та методи проведення наукових досліджень. Тема 4. Ефективність науково-дослідних робіт. Тема 5. Управління науковими проектами. Тема 6. Інформаційні технології у наукових дослідженнях. Тема 7. Етика наукової діяльності. Принципи академічної доброчесності. Тема 8. Підготовка і презентація результатів наукового дослідження.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i> 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i> 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм».</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i> 4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового

	контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / Сумський національний аграрний університет; В. Ю. Медвідь, Ю. І. Данько, І. І. Коблянська. Суми : Університетська книга, 2020. 240 с.
2. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20238/1/Metodolohiia.pdf>.
3. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ede11e33-aec9-4700-a5acd7af81b3d534/content>.

Допоміжні:

1. Власенко Т. А., Дудник О. В., Міненко С. І. Зміст та критерії ефективності впровадження

результатів наукових досліджень в галузі управління. Український журнал прикладної економіки. 2021. Том 6. № 1. С.8-16. URL: <http://ujae.org.ua/zmist-ta-kryteriyi-efektyvnosti-vprovadzhennya-rezultativ-naukovyh-doslidzhen-v-galuzi-upravlinnya/>.

2. Ковальов О. О., Самойчук К. О., Колодій О. С., Червоткіна О. О. Індивідуалізація та диференціація підходів в процесі засвоєння дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності». URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/13827?mode=full>.
3. Філософські проблеми наукового пізнання: практикум / уклад.: Л. Г. Дротянко, С. С. Орденов, Н. А. Ченбай, І. П. Скиба. Київ : НАУ, 2023. 52 с. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/handle/NAU/60777>.

Інформаційні ресурси:

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua>.
3. Інформаційно-пошукова система Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/>.
4. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти та науки України: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.
5. Офіційний веб-сайт НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/UA>.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування (участь в дискусії)	Виконання вправ на практичних заняттях	Тести	Доповідь*	
Тема 1. Організаційні основи наукових досліджень. Організація науково-дослідних робіт магістрів.	4	2	4	20	10
Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	4	2	4		10
Тема 3. Методологічні основи та методи проведення наукових досліджень.	4	2	4		10
Тема 4. Ефективність науково-дослідних робіт.	4	2	4		10
Тема 5. Управління науковими проєктами.	4	2	4		10
Тема 6. Інформаційні технології у наукових дослідженнях	4	2	4		10
Тема 7. Етика наукової діяльності. Принципи академічної доброчесності.	4	2	4		10
Тема 8. Підготовка і презентація результатів наукового дослідження.	4	2	4		10
Доповідь*	20				20
Разом	32	16	32	20	100

*Доповідь готується здобувачем вищої освіти та доповідається на останньому практичному занятті. Є обов'язковим елементом.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для здобувачів (заочна форма навчання)

Назва теми	Разом			
	Виконання вправ на практичних заняттях	Тести	Індивідуальне завдання	Разом
Тема 1. Організаційні основи наукових досліджень. Організація науково-дослідних робіт магістрів.	2	4	x	4
Тема 2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.		4		4
Тема 3. Методологічні основи та методи проведення наукових досліджень.		4		6
Тема 4. Ефективність науково-дослідних робіт.		4		4
Тема 5. Управління науковими проєктами.		4		4
Тема 6. Інформаційні технології у наукових дослідженнях		4		4
Тема 7. Етика наукової діяльності. Принципи академічної доброчесності.		4		4
Тема 8. Підготовка і презентація результатів наукового дослідження.		4		6
	4	32	x	36
Індивідуальне завдання	x	x	50	50
Підсумкове тестування	x	14	x	14
Разом	4	46	50	100

**Індивідуальне завдання готується здобувачем вищої освіти та здається на останньому практичному занятті. Є обов'язковим елементом для здобувачів заочної форми навчання.*

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Правильно інтерпретує завдання, чітко розуміє мету і завдання дослідження. Обґрунтовано обирає оптимальні методи дослідження для вирішення поставленого завдання, враховуючи особливості досліджуваного об'єкта. Самостійно збирає необхідні дані, застосовує різноманітні методи збору інформації, правильно обробляє дані, використовуючи відповідні статистичні методи. Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті.	2,0
Достатній	Загалом розуміє завдання, але можуть бути незначні неточності в інтерпретації. Обирає доречні методи дослідження, але можуть бути деякі недоліки в обґрунтуванні. Збирає необхідні дані, обробляє їх, але можуть бути незначні помилки в обробці. Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	1,5
Середній	Потребує додаткових пояснень для повного розуміння завдання. Вибирає методи дослідження, але не завжди обґрунтовує свій вибір. Виконує завдання зі збору та обробки даних під керівництвом викладача, допускає деякі помилки. Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	1,0
Низький	Не повністю розуміє завдання, допускає значні помилки в інтерпретації. Вибирає невідповідні методи дослідження або не може їх обґрунтувати. Допускає значні помилки при зборі та обробці даних, не може самостійно виконати завдання. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність або пасивна поведінка на занятті.	0,5
Незадовільний	Не здатний правильно сформулювати завдання. Не здатний обрати методи дослідження. Не здатний зібрати та обробити дані. Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- розв'язування тестів:

Рівень опанування	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	4,0
Достатній	80-90% відповідей вірні	3,5
Середній	70-79% відповідей вірні	3,0
Низький	60-69% відповідей вірні	2,0
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0

- Опитування (участь в дискусії):

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Глибоке розуміння основних понять, принципів і методів наукового дослідження; здатність застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретних наукових проблем; вміння самостійно формулювати наукові	4,0

	гіпотези та висновки. Вміння самостійно планувати і проводити наукові дослідження; вміння аналізувати наукову літературу, збирати і обробляти дані, робити висновки; здатність презентувати результати дослідження. Виявляє наукову допитливість, критичне мислення, здатність до самостійного навчання; проявляє ініціативність і відповідальність у виконанні завдань.	
Достатній	Стійке засвоєння основних теоретичних положень; здатність пояснити основні терміни і поняття; вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення типових задач. Вміння виконувати завдання під керівництвом викладача; здатність аналізувати прості наукові тексти; вміння використовувати основні методи збору і обробки даних. Виявляє інтерес до наукових досліджень; здатний до самостійної роботи під керівництвом викладача; виконує завдання вчасно.	3,5
Середній	Загальне розуміння основних положень дисципліни; здатність відтворити основні визначення і формулювання; потребує додаткової допомоги при вирішенні складних задач. Виконує практичні завдання з деякими помилками; потребує допомоги при аналізі складних даних; має труднощі з презентацією результатів. Виконує завдання, але проявляє пасивність; потребує постійного контролю з боку викладача.	3,0
Низький	Фрагментарні знання з окремих тем; труднощі з розумінням основних понять; нездатність застосувати теоретичні знання на практиці. Не може самостійно виконати практичні завдання; допускає грубі помилки при аналізі даних; не вміє презентувати результати дослідження. Не проявляє інтересу до наукових досліджень; працює неохоче, допускає пропуски занять.	2,5
Незадовільний	Відсутність базових знань з дисципліни; нездатність відповісти на основні запитання. Не має практичних навичок, пов'язаних з проведенням наукових досліджень.	0,0

-доповідь (0-20). Протягом вивчення дисципліни здобувач вищої освіти обов'язково готує 1 доповідь.

	Критерії	Якісна оцінка критерію	Кількість балів
Зміст	Розуміння завдання	Здобувач вищої освіти демонструє точне розуміння завдання	2
		Використані як матеріали, що мають відношення до теми, так і ті, що не мають відношення до теми	1
		Використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0
	Повнота розкриття теми	Повно	2
		Частково	1
		Не розкрита	0
	Логіка викладення інформації	Матеріал викладений логічно	2
		Порушення логіки	1
		Відсутність логіки	0
	Викладення стратегії розв’язання проблеми	Викладена стратегія розв’язання проблеми	2
Процес розв’язання неповний		1	
Процес розв’язання неточний і неправильний		0	
Самостійність виконання	Авторська оригінальність	Унікальна робота; містить велику кількість оригінальних, винахідницьких прийомів	2
		В роботі наявні авторські знахідки	1
		Стандартна робота, не відрізняється авторською індивідуальністю	0
	Ступінь самостійності діяльності групи	Повна самостійність під час виконання роботи	2
		Часткова самостійність	1
		Робота виконана несамостійна	0
Оформлен ня роботи	Грамотність, необхідний словник, відсутність орфографічних та технічних помилок	Грамотна робота з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису	2
		Не грубі помилки з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису	1
		Грубі помилки	0

Захист роботи	Якість доповіді	Аргументованість основних позицій, композиція доповіді логічна, повнота представлених в доповіді результатів роботи	2
		Порушено логіку виступу, неповне представлення результатів роботи, неповна система аргументації	1
		Немає аргументів по головним позиціям, повне порушення логіки, не представлені результати дослідження	0
	Обсяг та глибина знань за темою	Доповідачі демонструють ерудицію, відображають міжпредметні зв'язки	2
		Доповідачі грамотно викладають матеріал, проте не показують достатньо глибоких знань	1
		Доповідачі виявляють повну відсутність володіння матеріалом	0
	Відповіді на питання	Доповідачі переконливо і повно відповідають на питання, намагаються використати відповіді для успішного розкриття теми	2
		Доповідачі не на всі питання можуть знайти переконливі відповіді	1
		Доповідачі не можуть відповісти на питання або під час відповідей поводить себе агресивно, некоректно	0
	Разом рівень опанування	Високий	20
		Достатній	16-19
		Середній	13-15
		Низький	12
		Незадовільний	0-11

-індивідуальне завдання (0-50 балів). Індивідуальне завдання складається з 10 пунктів. Оцінювання кожного підзавдання проводиться за 5-бальною шкалою. Кінцева оцінка за індивідуальне завдання є сумою балів, отриманих за кожне підзавдання. Оцінка враховує не лише правильність виконання завдання, але й повноту, глибину аналізу, оригінальність підходу, оформлення роботи.

-підсумкове тестування (0-14 балів).

Рівень опанування	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	13,0-14,0
Достатній	80-90% відповідей вірні	11,5-12,5
Середній	70-79% відповідей вірні	10,0-11,0
Низький	60-69% відповідей вірні	8,5-9,5
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0-8,0

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – **залік**.